

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 19 APRIL 2001

inzake

**de « vijf voorstellen vanwege de sociale gesprekspartners om de uitdagingen
op het vlak van de ontwikkeling van de ICT in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest positief tegemoet te treden »**

« VIJF VOORSTELLEN VANWEGE DE SOCIALE GESPREKSPARTNERS OM DE UITDAGINGEN OP HET VLAK VAN DE ONTWIKKELING VAN DE ICT IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST POSITIEF TEGEMOET TE TREDEN ».

Initiatiefadvies vanwege de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 19 april 2001

De in de Economische en Sociale Raad verenigde Brusselse sociale gesprekspartners hebben zich gebogen over de uitdagingen, die de ontwikkeling van de informatie- en communicatietechnologieën (ICT) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stellen.

Ze hebben akte genomen van het belang van de sector van de informatie- en communicatietechnologieën binnen de productieactiviteit, evenals van de transversale en omslachtige aard van deze technologieën. De ontwikkeling van deze technologieën heeft daarnaast ook een maatschappelijk belang in termen van opleiding en creatie van werkgelegenheid en arbeidsomstandigheden.

De invloed van de ICT op de arbeidsomstandigheden en activiteiten van de ondernemingen en zelfstandigen, op de aard van het werk en op het maatschappelijk leven zal afhankelijk zijn van hun collectief gebruik : hun impact is immers onvoorspelbaar, gezien er zich een uitzonderlijke gewestelijke groei of een grondige wijziging van de arbeidsomstandigheden kan voordoen.

Voor de Brusselse sociale gesprekspartners is de ontwikkeling van de ICT en hun algehele verbreiding in de ondernemingen een uitdaging, die men positief tegemoet moet treden. Zonder te beweren dat ze de hele problematiek uitputtend hebben behandeld, hebben ze vijf prioritaire pistes geformuleerd die een harmonieuze ontwikkeling van de ICT-gebonden activiteiten in het Brussels Gewest beogen.

1. De toegankelijkheid veralgemenen, de terbeschikkingstelling van de instrumenten verzekeren

Een goede beheersing van de informatie- en communicatie-instrumenten kan een werknemer een belangrijke troef op de arbeidsmarkt bieden. Toch heeft vandaag verre van iedereen toegang tot deze technologieën.

De sociale gesprekspartners pleiten voor een ruime verspreiding van de informatie-technologieën in de vorm van initiatie of opleiding (onder meer via de opleidingscentra, de jeugdhuizen, de culturele centra en de openbare administraties). Het komt er vooral op aan om dergelijke instrumenten toegankelijk te maken voor groepen, die omwille van culturele of economische obstakels, er maar beperkt gebruik kunnen van maken. Het ter beschikking stellen van materiaal moet met een technische en pedagogische begeleiding gepaard gaan.

Aangezien de sociale gesprekspartners vaststellen dat er reeds op school discriminaties in de toegang tot de ICT bestaan, vragen zij een dringende inspanning op het vlak van de uitrusting van de onderwijsinstellingen, en in het bijzonder van deze van het technisch en het beroepsonderwijs. In dit opzicht moet het voorstel van ordonnantie houdende oprichting van een uitrustingsfonds voor het onderwijs dringend worden aangenomen. Volgens de sociale gesprekspartners moeten zowel de overheid als de privé-sector dit fonds financieren.

De Brusselse sociale gesprekspartners herinneren er overigens aan dat de basisopleiding hoofdzakelijk de culturele en sociale ontwikkeling van de individuen en hun inschakeling in de arbeidsmarkt in zijn globaliteit beoogt, terwijl de voortgezette opleiding binnen de onderneming de bekwaamheden wil bijbrengen die nodig zijn voor de uitoefening van het beroep.

2. Het vak beheersen, de voortgezette opleiding ontwikkelen

De informatie- en communicatietechnologieën zijn onderhevig aan vlotte en frequente wijzigingen. Ze bieden evenwel mogelijkheden tot beroepsinschakeling door de ontwikkeling van overgangskwalificaties. Deze procedure berust zowel op een precieze studie van de arbeidsplaatsen, als op een procedure waarbij de sociale partners de beroepsprofielen definiëren.

Gelet op de resultaten van deze procedures, vragen de sociale gesprekspartners om dergelijke voorzieningen te ontwikkelen door met name de studie- en de toekomstfunctie te versterken (analyse van de profielen en van de technische evoluties, omschrijving van de opleidingsprogramma's).

Anderzijds vragen de sociale gesprekspartners een versterking van het aanbod aan beroepsopleiding en -inschakeling in de ICT-sector, evenals voor de functies waarin het gebruik van deze ICT noodzakelijk is.

In het verlengde van het interprofessioneel akkoord 2001-2002 dringen ze er eveneens op aan om de inspanningen op het vlak van de voortgezette opleiding van de loontrekkenden op te drijven ; deze opleidingen moeten zich in de eerste plaats richten tot werknemers, die over het algemeen het minst van deze voorzieningen genieten, met name de laagst geschoolden en de werknemers van de KMO's. Men zal ook moeten nadenken over de middelen om de vraag naar opleiding vanwege de loontrekkenden te ondersteunen (bijvoorbeeld opleidingscheques). Tevens zal men opleidingen moeten aanbieden, die op de behoeften van de zelfstandigen zijn gericht.

3. De activiteit bevorderen, hefboomeffecten tot stand brengen

De ICT worden geproduceerd door een sterk groeiende sector ; tevens bieden ze talrijke ondernemingen uit diverse sectoren nieuwe mogelijkheden. Door deze actoren in een netwerk te verenigen moeten de communicatie en de samenwerking beter verlopen en moet men nieuwe activiteiten kunnen ontwikkelen. De algehele toegang tot de communicatie-infrastructuren (breedbandnetwerk), in het bijzonder voor de KMO's, de zelfstandigen en de startende ondernemingen, moet een prioriteit vormen. Hiertoe is een actieve en op de KMO's gerichte sensibilisatie- en informatiecampagne absoluut noodzakelijk.

De toegang tot deze infrastructuur moet eveneens eerst de scholen en beroepsopleidingscentra ten goede komen.

Bovendien vragen de sociale gesprekspartners dat men zo vlug mogelijk een inventaris en evaluatie zou opmaken van alle voorzieningen, die de ontwikkeling van de nieuwe technologieën in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zouden kunnen bevorderen.

4. De banen aantrekkelijk maken

De algehele verbreiding van de ICT in de ondernemingen gaat soms gepaard met grondige wijzigingen in de organisatie en arbeidsomstandigheden. In sommige gevallen neemt de arbeid toe en wordt hij abstracter en veeleisender op het vlak van de reactiviteit. Ook toevalligheden moeten beter worden ingeschat. Op dezelfde wijze valt de werktijd steeds meer uiteen en is hij steeds moeilijker te meten.

De impact van de nieuwe technologieën op de arbeidsomstandigheden is evenwel niet éénduidig en varieert naargelang de gebruiksmodaliteiten, die de ondernemingen zelf hebben vastgesteld. In dit opzicht pleiten de Brusselse sociale gesprekspartners voor een overleg binnen de ondernemingen over de voorwaarden voor de toepassing van nieuwe technologieën en de middelen om de betrokken beroepen aantrekkelijk te maken. Om een groot aantal werknemers met het gebruik van de ICT vertrouwd te maken, zal er immers nood zijn aan gebruikersvriendelijke systemen en goede arbeidsomstandigheden.

5. De creatie van werkgelegenheid bevorderen

Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners moet men profiteren van de nieuwe groei- en tewerkstellingsmogelijkheden, die de ontwikkeling en algehele verbreiding van de ICT bieden.

Het sensibiliseren van de ondernemingen tot het ontwikkelen van overgangskwalificaties in de technische ICT-beroepen (cfr. supra) kan hiertoe bijdragen.

Bovendien zou men de laatstejaarsstudenten in de studierichting van de ICT informatie moeten verstrekken over de oprichting van een onderneming of hen een opleiding hiertoe bieden. Indien er nieuwe activiteiten worden gecreëerd, zal deze opleiding met een bijzondere technische opvolging gepaard moeten gaan.

*
* *